

Роман ПОЛІЩУК

здобувач освітньо-професійної програми

«Управління персоналом»,

Західноукраїнський національний університет

Науковий керівник – д.е.н., професор, професор кафедри

менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ

Сергій НАДВИНИЧНИЙ

ЛІДЕРСТВО ЯК ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ ЕФЕКТИВНОЇ КОМАНДИ

У сучасному світі, де панують швидкі зміни та жорстка конкуренція, ефективне лідерство виступає ключовим фактором успішності будь-якої організації. Лідер не лише визначає напрям розвитку, а й створює атмосферу довіри, мотивації та командної взаємодії. Завдяки лідеру формується ефективна команда, здатна до інновацій, адаптації та досягнення спільних цілей.

Лідерство (англ. leader – провідник, ведучий, керівник) виявляється у вмінні пробудити у співробітників мрію, до якої вони прагнуть наблизитися, «вдихнути» в них необхідну для цього енергію [2]. В основі даного процесу лежить здатність лідерів притягувати до себе людей, несвідомо викликати почуття захоплення і любові. Невід’ємною властивістю лідера є наявність наслідувача. Лідерство – це питання сили впливу, що залежить від співвідношення особистих якостей лідера з якостями тих, на кого він хоче вплинути [2].

Лідерство є важливою складовою успішної команди, а сучасні організації все частіше ставлять акцент не лише на лідерах з титулом, а й на тих, хто може проявляти лідерські якості без формальної посади [1]. В умовах швидких змін, нестабільності та необхідності ефективної командної роботи лідерство в командах набуває нового значення. Однією з головних переваг лідерства є вміння розпізнавати сильні сторони кожного учасника команди та ефективно їх використовувати. Там, де одна людина вагається, інша може проявити ініціативу. Лідер об’єднує ці різні елементи в єдиний, добре злагоджений механізм. Він не боїться делегувати,

довіряє своїм людям, а це, в свою чергу, зміцнює їхню відповідальність і самооцінку.

Лідерство без титулу, або лідерство на рівні команди, має суттєве значення в сучасних умовах [1]. Лідерство без титулу означає здатність брати на себе відповідальність, впливати на інших, надихати команду на досягнення спільних цілей без офіційної посади [6]. Такий підхід дозволяє кожному співробітнику розвивати свої лідерські якості та впливати на командну динаміку, незалежно від того, яку посаду він обіймає. Цей тип лідерства важливий, оскільки зростає кількість організацій, де працівники мають більшу автономію та відповідальність, а їхня здатність до самостійного прийняття рішень стає важливою частиною командної роботи.

Бути лідером – означає не лише приймати рішення чи організувати роботу. Це передусім уміння надихати інших, бачити їхній потенціал і допомагати його розкривати [5]. У цьому полягає справжня сила лідерства: не в контролі, а в натхненні. Саме тому ефективний лідер – це той, хто веде за собою не наказами, а прикладом. Команда без лідера подібна до корабля без капітана – вона може плисти, але не завжди знає, куди. У той же час, коли команда має справжнього лідера, її члени відчують підтримку, розуміють свою цінність і діють як єдине ціле [4]. Лідер сприяє тому, щоб кожен голос був почутий, кожен успіх відзначений, а кожна помилка – перетворена на досвід.

Ефективність команди значною мірою залежить від атмосфери, у якій вона працює. І саме лідер створює цю атмосферу. Він формує культуру відкритості, відповідальності та взаємоповаги [3]. Саме завдяки лідеру команда здатна адаптуватися до змін, долати труднощі й досягати поставлених цілей.

Отже, лідерство – це не лише інструмент управління, а основа організації ефективної командної роботи. Успішні лідери здатні формувати стратегію, надихати колектив, підтримувати інноваційність та забезпечувати стабільний розвиток організації навіть в умовах невизначеності. Саме лідер задає тон, культуру та

динаміку команди. Без нього команда може втратити орієнтири, енергію й ефективність. Тому формування сильної команди завжди починається з формування сильного, свідомого лідера.

Список використаних джерел

1. Балабанова Л.В. Менеджмент персоналу. К.: Центр учбової літератури, 2019. 328 с.
2. Ілляш І.Д., Шкільняк М.М. Емоційний інтелект в управлінні персоналом. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 210 с.
3. Armstrong M. Armstrong's Handbook of Leadership and Management. London: Kogan Page, 2020.
4. Вороніна В.Л. Теорія організації. К.: КНЕУ, 2021. 276 с.
5. Кірашук Р.П. Сучасне управління персоналом. Львів: Видавництво ЛНУ, 2020. 185 с.
6. Маркіна І.А. Психологія лідерства. Х.: Фоліо, 2019. 224 с.